

SZIGETSZENTMIKLÓS VÁROS KÖZMŰVELŐDÉSI KONCEPCIÓJA

2022.

„A közművelődés a polgárok iskolán kívüli
öntevékeny, önművelő, megismerő, kultúra elsajátító,
művelődő és alkotó célú cselekvése, amely jellemzően
együttműködésben, közösségben valósul meg.”

TARTALOMJEGYZÉK

2	TARTALOMJEGYZÉK
3	I. SZIGETSZENTMIKLÓS VÁROS
5	II. A KONCEPCIÓ CÉLJA
6	III. A KONCEPCIÓ JOGI ALAPJA
6	IV. SZIGETSZENTMIKLÓS KÖZMŰVELŐDÉSI ALAPLVEI
7	V. A KÖZMŰVELŐDÉSI INTÉZMÉNYEI ÉS SZINTEREI
8	V.1. A KÖZÖSSÉGI HÁZ TEVEKENYSÉGE
10	V.1./A. A KÉPZŐMŰVÉSZET SZINTEREI
10	V.1./A.1. VÁROSI GALÉRIA
11	V.1./A.2. INSULA ALKOTÓHÁZ
11	V.2. KÖNYVTÁRI TEVEKENYSÉG
13	V.3. KÖZGYŰJTÉMÉNYEK, EGYÉB GYŰJTÉMÉNYEK
13	V.3./A. ÁDÁM JENŐ EMLÉKHÁZ
13	V.3./B. HELYTÖRTÉNETI GYŰJTÉMÉNY
14	V.4. KÉKTŐ SZABADIDŐ PARK
14	V.5. NÁDASDY MOZI ÉS FILMSZÍNHÁZ
15	VI. A KULTÚRA KÖZVETÍTÉST SEGÍTŐ SZERVEZETEK
15	VI.1. AZ ÖNKORMÁNYZAT
16	VI.2. NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZATOK
16	VI.3. NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK
17	VI.4. CIVIL SZERVEZETEK
17	VI.5. EGYHÁZAK
18	VI.6. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK
18	VI.7. VÁROSI MÉDIA
19	VI.8. KULTURÁLIS VÁLLALKOZÁSOK
19	VII. A FINANSZÍROZÁS ALAPLVEI
21	VIII. ÖSSZEFOGLALÓ:

I. Szigetszentmiklós Város

A település bemutatása

Szigetszentmiklós Pest megye délnyugati részén, a főváros szomszédságában, a Csepel-szigeten elhelyezkedő több mint 700 éves település. Északon Budapest XXI. kerülete (Csepel), keleten a Ráckevei-Soroksári Dunágáz, észak-nyugat felől Halásztelek, délnyugaton Tököl, délen pedig Szigethalom határolja.

A település a megye 27 városának egyike, 1986-tól bír városi ranggal. Településszerkezetére jellemző a három típusra való tagozódás: az új típusú lakótelepi rész, a társasház építkezés és a kertvárosi jellegű magánházak.

Közúton a város kedvező elérhetőségét az M10-as körgyűrű közelsége (közvetlen kapcsolatot biztosítva az M1-es, M5-ös, M6-os és M7-es autópályák budapesti bevezető szakaszaival és a 6-os sz. főúttal) biztosítja.

A tömegközlekedés területén a települést a nagy múltú Helyiérdekű Vasút Budapest-Közvágóhíd és Ráckeve közötti vonala (melynek Szigetszentmiklóson négy megállója van), valamint a különböző városrészeket érintő rendszeres Volánbusz járatok kapcsolják be a távolági közlekedés vérkeringésébe.

Település- és művelődéstörténet

A legrégibbi településnyomok szerint az óskor óta lakott helyen a honfoglaló magyarok fejedelmi törzse telepedett meg, a vidék Árpád főlovászmestere, Csepel ispán is. A szigetet róla kapta a nevét. Adatok vannak arra, hogy kelták is éltek itt, a templomi ásatásoknál pedig római kori emlékek kerültek elő. A település első okleveles említése 1264-ből való. Szigetszentmiklós a középkorban többször volt királyi kézen, a hagyomány szerint „királyi nemes lovászok” települése volt. A XVI. század közepén - bár rövid ideig - mezővárosi ranggal rendelkezett. 1570 körül Csepel-szigete, valószínűleg Szegedi Kis István ráckevei református lelkész - később püspök - térítése nyomán reformátussá lett. A falu folytonossága nem szakadt meg a hódoltság alatt sem, és a XVII. században a többi szigeti településsel együtt a Savoyai herceg birtoka lett. A városra újabb megpróbáltatások voltak: árvizek, tüzvészek, járványok tizedelték a lakosságot. A település lelekszámanak fokozatos gyarapodása 1784-től vált érzékelhetővé. Szigetszentmiklós az 1848-as szabadságharc idején jelentős számú (248 fő) nemzetőrt adott Kossuth seregébe. A viszonylag kedvezőtlen földekkel rendelkező Szigetszentmiklós az iparosításig nem tudott fejlődni. A két világháború között épültek a település középületei (közsegháza, régi posta, iskola), üzletek.

A hatáiban található a 314 m magas Lakihegyi Rádióadótorony, amely a század elejének bravúros technikai újdonsága, s egyben Szigetszentmiklós egyetlen ipartörténeti műemléke. A II. Világháború itteni harcai alatt sok kárt szenvedett a település, elsősorban az 1941-44 között épült Dunai Repülőgépgyár közelsége miatt. A háborút követően, 1949. novemberében megkezdte működését a település határában épült Csepel Autógyár, s ezt követte 1950-ben a lakótelep építése. Szigetszentmiklós 1970-ben lett nagyközség, s elsősorban Budapest közeliségeinek, valamint az idetelepült ipari létesítményeknek köszönhetően 1986. január 1-jén nyilvánították várossá.

Az egykor néhány ezres népességű községekben nagy hagyománya volt a civil szerveződéseknek. Az Olvasókör 1872-ben alakult. Ezt követően 1948-ig 26 féle egyesület, vagy közösség működött. A településen a népi paraszti kultúra hagyománya ma már nagyrészt a múlté. Ennek ellenére tömegeket mozgósít többek között a Miklósi Mustra, az Adventi vasárnap, a Kékítő Szabadidőparkban szervezett majálisok és az augusztus 20- i rendezvény.

Jelentős személyiségek, akik a településen éltek, élnek

Adam Jenő zeneszerző, karmester, pedagógus; Biró Lajos néprajzkutató, Új-Guinea állat- és növényvilágának, a pápuák életmódjának tudományos kutatója; Erdei Ferenc politikus, író, agrárközgazdász; Forster Stefánia zongoraművész, zenepedagógus Liszt Ferenc tanítványa;

Kardos István református kántortanító, szabadságjarcos főhadnagy, a település jelentős eseményeinek krónikása. Kocsis László tanár, festőművész; id. Nádasdy János tanár, festőművész, a jelenleg is működő szigetiszentmiklósi mozi építője, tulajdonosa; Nemes Parragh Gedeon természettudós, tanár.

A város szellemi életének gazdagításához jelentősen hozzájárult az is, hogy számos ismert és elismert képzőművész, színművész, sportoló, vagy a tudományok valamely területén figyelemreméltó eredményt elérő személység telepedett itt le.

A település adatai

Szigetiszentmiklós a Csepel-sziget 46 km² közigazgatási területű városa, Ráckeve után a Csepel-sziget második legnagyobb területi kiterjedésű települése. Népe ssége intenzíven növekszik. A növekedés legfontosabb forrása a budapesti szuburbanizáció, mely a fővárosi népesség kiköltözését jelenti a várost környező településekre. A lakosság száma 1960 és 1990 között több mint 6000 fővel nőtt, 2003-ra pedig már a 25 000-et is meghaladta.

A 2021. december 31-i adatok szerint a város állandó lakossága 40.560 fő

Annak ellenére, hogy a város lakosságában elenyésző a nem magyar nemzetiségűek aránya, négy Nemzetiiségi önkormányzat is működik a településen: roma, bolgár, német és román. A város vallási sokszínűségét mutatja, hogy a református egyház, a római és görög katolikus, baptista egyház, szabad keresztények gyülekezete és más vallási felekezetek is jelen vannak.

A dinamikus lakosság szám növekedés nyílvánvaló előnyei mellett a város infrastrukturális-ellátó rendszerének folyamatos fejlesztésére kényszeríti az önkormányzatot. Mivel a mobilizációban jobbra az aktív korúak, családok vesznek részt, a folyamatosan növekvő népesség szám következményeképpen az egyik legnagyobb fejlesztésgyforrás is. Ez a Szigetiszentmiklóson a túlzúfoltta vált óvodai, és általános iskolai ellátás területén mutatkozik meg leginkább.

Gyengék a városban a közösségi identitások, a lakosok egy jelentős része nem érzi magának a várost, ill. szűkebb lakókörnyezetét. Ennek oka egyrészt az, hogy nehéz az új lakosok integrálása a város életébe, másrészt a városban lakók jelentős része ingázik, így városi kötődésük, mivel munkahelyük zömében máshol található, eleve gyengébb.

A település közmuellátottsága a múlt század közepétől egyre bővülő korszerű műszaki infrastruktúra és a városhoz szervesen tapadó nagyüzemek jóvoltából megalapozott. A jelenleg folyó kereskedelmi-gazdasági területi fejlesztések kiszolgálására a közmuellátottságok végbemenetek vagy folyamatban vannak. A település jövőbeli fejlesztéseit tekintve szükséges az elhanyagolt közmuellátottságok megalapozni (csapadékvíz elvezetés), a meglévőket továbbfejleszteni (villamos energia) vagy finomítani (víz, gáz, szennyvíz, távhőellátás, hirtözés).

Szigetiszentmiklós lakosságának egészségügyi ellátását 10 háziorvos, 8 gyermekorvos, 15 területi védőnő biztosítja. A településen 7 fogorvosi körzetben folyik az ellátás. Az oktatási nevelési intézetekben az orvosi ellátást 3 iskolai védőnő és 2 iskolaorvos biztosítja, ezen kívül több intézményben a házi gyermekorvosok látják el ezt a feladatot.

Városunk a közigazgatási reform kapcsán 2013. január 1-jétől járasszékhelyé vált, településünkön működik a járási hivatal, amely a megyei kormányhivatalok szervezeti egységeként működik.

A település helyzetének elemzése

Szigetiszentmiklós kulturális-közművelődési kinalatának legnagyobb részét - egyben a városi rendezvények szervezését és koordinálását - a Városi Könyvtár és Közösségi Ház biztosítja. A település kulturális életének központi helyszíneként működő, a „Sárgaház” becenevre hallgató intézmény épülete ad otthont a könyvtárnak (több mint 50000-es könyvállományal), a közösségi háznak, a Városi Galériának és a több mint 100 darabból álló Molnár Imre által adományozott citeragyűjteménynek. 150 férőhelyes színháztermben változatos műsorsort élvezhetnek az érdeklődők. A Városi Könyvtár és Közösségi Ház telephelyeként üzemel az Insula Alkotóház és a Szigetiszentmiklósi Helytörténeti Gyűjtemény és Adam Jenő Emlékház,

Illetve az Intézmény üzemelteti a Csepel Autógyár Gyártmányüzemot is. Működik - napjainkban ma már szinte kurtiózumként - egy magán mozi is, a Nádasdy család tulajdonában lévő Nádasdy Filmszínház. Jelentős értéként említhetjük még a városban élő művészek kulturális „tökéjét”, rendszeres kiállításait. A település legtöbb szabadterei- és sport rendezvényének a lakosság körében népszerű Kékítő Szabadidőpark ad otthont. Megépült az Ádám Jenő Általános Iskola és AMI, Városi Sportcsarnok épülete, mely funkcióját tekintve sport és kulturális létesítmény is egyben.

Egyre jelentősebb szerepet játszanak a városi köznevelődés életében az önszerveződő közösségek, a különböző egyházak és a nevelési, oktatási intézmények kulturális tevékenysége, szerepvállalása is.

A településre az utóbbi években jellemző az idegenforgalmi és turisztikai élet fellendülése a TDM szervezet megalakulása óta. A városkörnyék ártéri fűz- és nyárligetei, erdőinek maradványai és a Ráckevei-Soroksári Duna-ág gazdag állat- és növényvilága sok látminivalót ígér az ide látogatóknak. Szegetszentmiklóson a horgászoknak és a vízi sportot kedvelőknek is nagy vonzerőt jelent a Ráckevei-Soroksári Duna partja. A következő évek nagy állami beruházása lehet a Ráckevei (Soroksári) – Duna revitalizációja, mely 2022-ben indul el és a Szegetszentmiklósi Duna szakasz életében is pozitív változást hozhat.

A lakosság körében és azon belül is elsősorban a fiatalabb családok csoportjában igény mutatkozik a város kulturális, köznevelődési és szórakoztató lehetőségeinek fejlesztésére, ilyen funkciójú terek kialakítására, valamint a meglévő területek jobb kihasználására.

II. A koncepció célja

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a köznevelődésről szóló 1997. évi CXI. törvény meghatározza a helyi Önkormányzatok feladatait. Ezek szerint:

„73. § (1) A köznevelődéshez való jog gyakorlása közérdek, a köznevelődési tevékenységek támogatása közcél.

(2) A köznevelődés feltevéleinek biztosítása alapvetően az állam és a helyi önkormányzatok feladata.”

„76. § (1) A települési önkormányzat kötelező feladata a helyi köznevelődési tevékenység támogatása.

(3) A köznevelődési alapozó feladatok:

(a) művelődési tevékenységek létrehozása, támogatása, fejlődésük segítése, a köznevelődési tevékenységek és a művelődési tevékenységek számára helyszíni biztosítása,

(b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,

(c) az egész életre kiterjedő tanulás feltevéleinek biztosítása,

(d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átöröklésének feltevéleinek biztosítása,

(e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenységek feltevéleinek biztosítása,

(f) a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltevéleinek biztosítása, valamint

(g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

(4) * Minden települési önkormányzat kötelező feladata a (3) bekezdés a) pontja szerinti köznevelődési alapozó feladatok megvalósítása. Ennek keretében

(a) a művelődési tevékenységek rendszeres és alkalomszerű művelődési vagy közösségi tevékenységgé szervezése, a művelődési tevékenységek számára bemutatókhoz szükséges teremt,

(b) a művelődési tevékenységek számára szükséges lehetőségeket teremti,

(c) fórumot szervez - ha az adott településen működik - a köznevelődési Kerekasztal bevonásával, a művelődési tevékenységek részvételével, ahol a művelődési tevékenységek megvalósítását a feladatellátással kapcsolatos észrevételeket, javaslataikat.”

A célokat tehát a hatályos jogszabályok figyelembevételével kell megfogalmazni. Az előző, 2012-ben készült köznevelődési koncepció áttekintésével és a jelen koncepció megalkotásával a

Képviseelő-testület célja, hogy a helyi társadalom művelődési és kulturális igényeinek figyelembe vételével – a helyi hagyományok, lehetőségek és sajátosságok alapján – egyetemes alapelvek szerinti határozza meg az általa támogatni kívánt művelődési tevékenységek körét, azok ellátásának módját és feltételeit, a szakmai és a finanszírozási alapelveket. Továbbá, hogy megfogalmazott, irásos keretet teremtsen a közösségi művelődéshez méltó, esztétikus környezet és infrastruktúra biztosításához a város nemzeti és nemzetiségi hagyományainak ápolásához, a helyi társadalom kiemelkedő közösségi, személynységi szerepének növeléséhez, a helyi értékek védelmének erősítéséhez, a helyi kulturális nyílvanosság és tájékoztatás fejlesztéséhez.

A művelődési koncepció tartalmazza Szigetszentmiklós Város művelődési intézményeit, színtereit, kulturális területeit, szereplőit, az események szervezőit.

A város településfejlesztési koncepciójának összhangban kell legyen jelen dokumentummal. A 2021 decemberében jóváhagyott új Településfejlesztési Koncepció alapján a Fejlesztési célok és városrészek kapcsolata alfejezet tartalmazza, hogy Szigetszentmiklós Városközpont Negyedében fontos stratégiai cél az elhelyezett gazdasági központ kialakítása, amelynek eléréséhez intézkedéseket a kulturális intézmények fejlesztését is meghatározza. Ebben a negyvedben található a Városi Könyvtár és Közösségi Ház, amelynek fejlesztéséhez a szintén 2021 decemberében jóváhagyott új Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) kifejtette e fontos cél. A VKKH épülete nem biztosít elegendő és megfelelő helyszínt. A meglévő épület megartása mellett új épületre van szükség, melynek helyét egyértelműen a megújuló városközpontban kell megtalálni és biztosítani, sok funkciót ellátni képes rugalmas tereit a mai kor kihívásainak megfelelően megtervezni. Nagy igény van kiállítóterekre, korszerű színházteremre és multifunkcionális rendezvény- és foglalkoztató helyiségekre, emellett a civil szervezetek működésének támogatásaként eseményekről is helyszíneket szükséges biztosítani. Az ITS mindezek megvalósulásával elvart eredményeként irányozza elő a megújuló kulturális intézményhálózat - színház, közösségi helyszínek bővülését. Mindezek figyelembevételével elkészült egy tervdokumentáció a könyvtár állományának fejlesztésére, mely az elmúlt időszakban folytatatosan zajlott. Az érdekeltségűvel pályázaton való részvétellel segíti a könyvtár állományának és az eszközpark fejlesztését, melyre az Önkormányzat az önröt biztosítja.

III. A koncepció jogi alapja

- A koncepció jogi alapját képezi: Magyarország Alaptörvénye
- 2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól
- 2011. évi CXCV. törvény tv. az államháztartásról
- 1997. évi CXL. tv. a múzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a művelődésről
- 20/2018. (VII.9.) EMMI rendelet a művelődési alapszolgáltatások, valamint a művelődési intézmények és közösségi színterek követeleményeiről
- 12/2019 (VI.20.) Szigetszentmiklós Város Képviseelő-testületének rendelete a művelődésről
- 32/2017. (XII. 12.) EMMI rendelet a kulturális szakemberek továbbképzéséről

IV. Szigetszentmiklós művelődési alapelvei

Alapelveként fogalmazzuk meg, hogy az önkormányzat a kulturális élet segítésére: ösztönöz, fejlesztő és koordináló tevékenységet végez, saját művelődési intézményeit tart fenn (a szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosításával). Támogatja az önszerveződő civil szervezetek, alapítványok klubok munkáját, bekapcsolódik a helytörténeti, hagyományörző és

Az értékorzs, esélyteremtés és értékmérés céljait helyi szinten az állampolgárok közegeben szolgáló törekvéseket összefoglalóan fejezi ki a közművelődés. A közművelődés igazi színtere a közösségi tér, amire társadalmi igény van. E cselekvések megvalósulásához ad egyrészt helyszínt, szakmai, technikai segítséget a Városi Könyvtár és Közösségi Ház, másrészt szervezi, bonyolítja a feladatokat. A közművelődési feladatok ellátásához szükség van a feltevélek megfelelő kialakítására, megteremtésére, fenntartására.

Az intézmény közgyűjteményi alaptervekenyisége mellett jelentős közművelődési tevékenységet lát el. A törvényi szabályozásnak megfelelően az intézmény költségvetésében a szakfeladatok szétválasztása megtörtént, de a sajátos helyzetből adódóan a könyvtár és a közösségi ház tereit, feladatvállalását teljesen elkülöníteni nem lehet.

Az intézmény üzemeltetésében, működő színterek:

- Közösségi Ház, Városi Galéria, Citeramúzeum (Szigetszentmiklós, Tököli u. 19.)
- Városi Könyvtár felnőt- és gyermekkönyvtár részlege (Szigetszentmiklós, Tököli u. 19.)
- Adam Jenő Emlékház (Szigetszentmiklós, Arpad u. 29.)
- Hellyörténeti Gyűjtemény (Szigetszentmiklós, Arpad u. 34.)
- E két gyűjtemény működési engedélyt egy néven kapott 2012-ben Szigetszentmiklós Hellyörténeti gyűjtemény és Adam Jenő Emlékház néven,
- Civil Ház (Szigetszentmiklós, Dr. Lengyel Lajos utca 1.)
- Insula Alkotóház (Szigetszentmiklós, Erkel F. u. 15.)
- Nemzedékek Háza (Váci Mihály u. 4.)
- Hivatalosan nem telephelye az Intézménynek, de annak kezelésében működik a Csepel Autógyár Gyártmányúzeum is.

Egyéb üzemeltetésű színterek:

- Kéktó Szabadidő Park (Szigetszentmiklós, Diófa u. 3.) Önkormányzati támogatással az Aries Kft üzemeltetésében működik.
- Nádasy Mozi és Filmszínház (Szigetszentmiklós, Szilágyi Lajos u. 10) Az önkormányzattal kötött megállapodás alapján együttműködik a kulturális feladatok ellátásában.
- Városi Sportcsarnok (Szigetszentmiklós Szebeni utca 81.) önkormányzati támogatással a Városfejlesztő Kft. üzemeltetésében működik.

Tervezet: Lakihegyi Közösségi Ház és Közösségi Tér - Szigetszentmiklós 12161 hrsz. Lakihegy műhelyépülete és udvara a városrészben élők számára biztosít majd közművelődésre, koncertre, gyermekreendzvényekre, piacra.... alkalmas területet - Lakihegyi Szabadidő- és Sportegyesület működésében.

V. 1. A Városi Könyvtár és Közösségi Ház tevékenysége

Tárgyi, személyi feltételek

A Városi Könyvtár és Közösségi Ház épületének állaga pályázatokon nyert támogatásoknak és az önkormányzat rendszeres felújítási programjának köszönhetően megfelelő. A XXI. század kihívásainak nem felel meg, főleg azért, mert a lakosság létszáma és az intézmény befogadó képessége nem parhuzamosan nőtt.

Az intézményben a berendezések cseréje, felújítása folyamatos és szükségesszerű. A technikai berendezések pótlása az érdekeltségönvélő pályázatból biztosított, melyhez a város önkormányzata adja az önrót.

Az intézmény szakmai feladatainak ellátása érdekében folyamatosan keresi, és igyekszik kihasználni a különféle pályázati forrásokat. A közművelődési feladatok ellátását az önkormányzat által működtetett intézményben rendelkezten meghatározott képzettségű vezetők és szakmunkatársak biztosítják. A szakembert létszámot a feladatok arányában az önkormányzat határozza meg. A közművelődési feladatokat az igazgató vezetésével hat fő művelődésszervező

végzi az intézmény gondnokának és a technikai munkatársnak segítségével. Munkavégzésük szűleszkálán mozog a néhány fős kirendezvények szervezésétől a több ezer nézőt vonzó nagyrendezvényekig. A közművelődés fő feladata, hogy segítse az embereket, az állampolgárok autonóm személységé válását, közössége által az erős helyi társadalom létrejöttét. Segítse az önérték-tudat erősítését, a helyi értékrend kialakulását, az organikus közösségek kialakulását, a város előre vivő erőinek megtalálását, gondozását, a gazdasági, kulturális élet minőségét javító összefogásokat, valamint az önszervezős technikai munkájának alkalmazását.

A közösségi ház feladatai, munkájának irányvonala:

A város lakóinak minél szélesebb körű kulturális kiszolgálása. A közösségi identitás erősítése, az új lakosok integrálása a város élébe a közművelődés eszközeivel. A feladat fontosságára mutat rá, hogy a népesség intenzív növekedése háttérben lévő szuburbanizáció hatására kialakuló élhelyzetek (új lakóterületek, ingázás a munkahelyre való bejárás) következményeképpen a lakosok jelentős része nem érzi magáénak a városi, szűkebb lakókörnyezetét, ezen kell változtatni a közművelődés sajátos eszközeivel. A helyi társadalom közösségi kultúrájának közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat keretében a helyi civil önszerveződések befogadása, munkájuk segítése. A közösségi Házban tartott rendezvényekhez helyszíni-, eszközök-, technika biztosítása, programok lebonyolításához nyújtott szakmai segítség.

Igazodva a lakosság aktuális érdeklődéséhez, szükségleteihez a létkultúra közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat keretében: tanfolyamok szervezése, illetve helyszíni biztosítása (pl.: nyelv-, számitástechnika tanfolyam), gyermek- és nevelőket támogató, fejlesztő rendezvények, tanfolyamok szervezése, illetve közösségek szervezett események befogadása (pl.: gyermek képességfejlesztő foglalkozások, baba-mama klub).

A személyi kreativitásának, önkifejezésének, kultúrájának közvetítése a fejlesztést szolgáló közművelődési gyakorlat keretében. Tehetséggondozás az előadó-művészet terén, beszéd-, énektechnika, mozgáskultúra fejlesztő ünnepségeken, könnyűműfajú színházi előadásokat tartanak.

Fontos cél a helyi színházi kultúra továbbfejlesztése. Ennek színtere az Szigetszentmiklósi Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola által működtetett Musical osztály, melynek tevékenységét a Városi Könyvtár és Közösségi Ház is támogatja.

Zenei rendezvények szervezésével bemutatkozást adni a helybélieknek, kikapcsolódást, szórakozási programokat biztosítani a látogatóknak: A Székely Miklós Városi Kórus próbáinak és fellépéseinek színterét biztosítani. Együttműködés az Szigetszentmiklósi Ádám Jenő Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola közösen szervezett koncertek szervezése (pl.: zenei ünnep, zenei világnap).

Zenei tehetséggondozás keretében, alkalmanként szerveződő népi és egyéb hangszeres csoportok képzése, zenei történelmi előadások, vetélkedők, tehetségkutatók szervezése. A városban működő zenei foglalkozó kulturális egyesületek, csoportok bemutatkozásához helyszíni biztosítása.

Társadalmi érdeklődéshez, kezdeményezésekhez igazodó, a mentálhigiénés egészséget és a szűleszkálát támogató rendezvények, előadások szervezése. Az Önkormányzat Bizottságával együttműködve a lakosság egészséges életre való nevelésének segítése, megelőző programok, szűrővizsgálatok támogatása, tájékoztató előadások, szakmai konferenciák, összefogótevételek szervezése.

Az ünnepi és egyetemes kultúra közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat keretében:

- Állami ünnep, városi ünnepségek szervezése
- Magyar Kultúra Napja (január 22.)
- Március 15.

- Május 1.
- Hősök napja (május utolsó vasárnapja)
- Nemzeti Összetartozás Napja
- Augusztus 20.
- Október 6.
- Október 23.

Egyházi és világi ünnepekhez kapcsolódó gyermek és felnőtt rendezvények szervezése:

Farsangi, húsvéti, karácsonyi gyermekünnepekké, Gyereknap, családi délutánok,

Civil szervezetek ünnepeinek segítése (karácsonyi rendezvények)

A helyi társadalom kohézióját segítő, városi szintű, hagyományörző nagyrendezvények szervezése, lebonyolításának segítése (pl.: Tanévzáró koncert, Miklósi Futónap, Summerfest Nemzetközi Folklorfesztivál, Miklósi Mustra, Adventi Vasárnap, Halaszlelőző verseny).

Az együtt élő kisebbségek kultúrájának közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat keretében megvalósuló események szolgálják az esélyegyenlőség megteremtését, a nemzetiségek, hátrányos helyzetűek segítését, a társadalom aktív tagjaként az integrációt, színesítik a kulturális összképet.

Feladatok: a városban működő Bolgár, Roma Német, valamint Román Nemzeti Szervezetek, lebonyolításának segítése, a családok támogatását célzó civil egyesületek rendezvényeinek támogatása, közös programok létrehozása.

A különböző kultúrák közötti kapcsolat építése, testvérvárosokkal közös események, programok, cserekapcsolatok koordinálása, a nemzetek kultúráinak bemutatása.

Közhasznú kulturális szolgáltatások közvetítését és fejlesztését szolgáló közművelődési gyakorlat keretében az információs közvetítés funkcióját elsődlegesen a könyvtár tölti be.

Műsorfüzetek, plakátok, hirdetések terjesztése illetve honlapok és közösségi oldalak működtetése a saját szolgáltatásokról, rendezvényekről.

A város és vonzáskörzete lakosságának tájékoztatása érdekében programok megjelentetése a helyi, területi és országos médiákban.

Más kulturális, közművelődési, művészeti intézmények tájékoztató program füzeteinek kihegyezésére lehetőség biztosítása.

Molnár Imre népi iparművész hagyatékából létrejött citerragyűjtemény ápolása, gondozása. A Nemzedékek Háza működésének átgondolása, egy adott korosztály igényeinek megfelelő

V.1./A. A Képzőművészet színterei

A művészet fontos szerepet játszik a látóör bővítésében, ezért fontos eleme a nevelésnek és az önfelkészítésnek. Színgépzés céljára a művészeti ágazatok tekintetében széles palettán mozgó aktív alkotói élet jellemző. A művészeti folyamatok során növekvő sikerei, gyarapodó beföldi és külföldi bemutatkozásai, városunk hírnevét öregbítik. A városnak kiemelt szerepvállalása van a művészeti folyamatokban, bemutatkozásai biztonságos környezetben történnek. A képzőművészet alkotó és bemutatkozó színtereket igényel, előbbi feladatát az Alkotóház, míg utóbbi feladatát a Városi Galéria látja el.

A város szerepvállalása a képzőművészet terén:

- helyi művészek pártfogolása,
- helyi művészeti oktatás támogatása,
- a városban élők művészeti igényeinek kielégítése.

V.1./A.1. VÁROSI GALÉRIA

A Városi Könyvtár és Közösségi Ház épületében a második emeleten 1995 óta működik kiállító tér Városi Galéria néven, mely a művészeknek bemutatkozási lehetőséget nyújt, ami által a befogadó megismerkedhet különböző stílusokkal, technikákkal, gondolatokkal.

A Városi Galériában a magyar képző-, és iparművészet jeles képviselői állították ki az elmúlt években, a magyar művészeti életben kivított helye komoly szakmai munka eredménye, a város

nevének ismertségét növeli, terjeszti.

A galéria feladatai, munkájának irányvonala:

Legyen a galéria a professzionális képzőművészet bemutatásának színtere. Fontos a helyi művészek részére bemutatkozási lehetőség biztosítása. Professzionális kortárs képző-, ipar- és népművészeti kiállítások szervezése magyar alkotói csoportok és személyek, illetve külföldi művészek részére.

A művészek, alkotások befogadásáról való döntésben szem előtt kell tartani a galéria rangjának emelését. Művészeti rendezvények, előadások szervezése. A galériát látogatók köre a helyi lakosok, illetve határozott céllal a kiállítások megtekintésére városunkba érkezők köréből tevődik össze.

A kiállítás ideje alatt a helyi általános és középiskolák tanulóinak kihelyezett rendezvény művészeti, esztétikai órák lehetőségének biztosítása. Az oktatási intézmények művészeti tanáraival fontos a fenntartott jó kapcsolat folyamatos ápolása.

A kapcsolattartás, együttműködési lehetőség keresése, teremtése a városban működő egyéb kiállítási helyszínekkel, művészeti egyesületekkel magánvállalkozásokkal. Közös események, rendezvények szervezésével a városban megjelenő képzőművészet egységes képének ápolása, szükséges.

Kapcsolattartás, nyitottság az együttműködésre az országos egyesületekkel, szakmai szervezetekkel (Ipar- és Képzőművészeti Lektorátus, Magyar Alkotók Országos Szövetsége, Magyar Festők Társasága, stb.).

A város művészeti oktatásában, fejlesztésben való részvétel alkalmisság szerveződő csoportokkal.

A város nemzetközi kapcsolatainak szervezésénél jó lehetőség nyílik a különböző országok vizuális kultúrájának bemutatásán túl, a közös művészeti, alkotómunkát támogató, oktatási programokra.

A helyi amatőr művészek pártfogolása. Az elmúlt években a Városi Galéria szerepvállalása megnőtt a helyi amatőr művészek támogatásában, illetve a művészeti nevelésben, kiállítási helyszíniként a Városi Könyvtár és Közösségi Ház földszintjén az aula, és a színházterem előtti tér falfelületét használva, melyet AULA Galériának neveznek. Ez biztosíthat helyszínt a városban dolgozó amatőr művészek, művészeti-csoportok tárlatainak, a helyi képzőművészeti oktatásban résztvevők bemutatkozásának.

A galéria megfelelő médiai megjelenéssel bír mind helyi, mind országos viszonylatban. A média érdekében is szem előtt kell tartani.

V.1./A.2. INSULA ALKOTÓHÁZ

Szigetszentmiklóson több országos és nemzetközi hírű művész él. A helyi művészek munkáját, alkotó tevékenységének elősegítését hivatott szolgálni 1981 óta az Alkotóház, az Erkel Ferenc út 15. szám alatt. Az INSULA Szigetszentmiklósi Alkotóművészek Egyesülete 1983 óta működik az épületben. Az épületben Puhá Ferenc festőművész, Kosch Péter grafikusművész és Zsin Judit szobrászművész állandó műterme, és a többi művész által használt közösségi helyiség üzemel.

V. 2. Könyvtári tevékenység Tárgyi, személyi feltételek

A felmött és gyermekkönyvtár tárgyi feltételeinek fejlesztése, javítása folyamatos feladat az intézmény számára. A könyvtári érdekeltségűvel pályázaton való részvétel segíti a tárgyi feltételek javítását, bútorok, számítógépek vásárlását.

A könyvtárban öt főfoglalkozású könyvtárosi szakképzettséggel rendelkező munkatárs látja el a feladatokat.

A könyvtár folyamatosan törekszik nyitvatartásának, fizikai tereinek bővítésére, valamint minél jobban felhasználó központi működésének kialakítására.

A könyvtár feladatai, munkájának irányvonala

Az információs társadalom és a demokratikus jogállam fontos feltevéle a könyvtári rendszer. Fontos a megfelelő könyvtári gyűjtemények kialakítása a gyermek- és a felnőtt könyvtár vonatkozásában, továbbá az információhordozók gyűjteményének kialakítása, és a megfelelő könyvbeszérségi keret biztosítása.

Az informatika fejlődése és széleskörű elterjedése nagy kihívásként érte a könyvtárakat a századforduló küszöbén. Az új könyvtári trendek átalakították mind a könyvtáros, mind a könyvtárhhasználók kívánalmait. A nyomtatott dokumentumok mellett a virtuális dokumentumokhoz való hozzáférés, az internet használat könyvtári alapszolgáltatásává vált.

A gyűjtemény fejlesztésének irányvonala:

A helyi általános iskolákban működnek iskolai könyvtárak, melyek méretükből kifolyólag nem tudják maradéktalanul kielégíteni a diákok szükségleteit. Az elmúlt években a gyermek és fiatal felhasználóknál is megfigyelhető az elsősorban információgyűjtésre irányuló könyvtárhhasználát. A Városi Könyvtárnak külön figyelmet kell fordítania a gyermek- és ifjúsági könyvtár üzemeltetésére, a gyűjteményének alakításánál szem előtt kell tartani az iskolai szükségleteket, a pedagógusok, a tantervek igényeit. Ezen feladat ellátása érdekében a könyvtár továbbá építhet a köznevelési intézményekkel és a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központtal kialakított jó kapcsolatokat. Amennyiben jogszabályi lehetőség is biztosított lesz, és az intézmények rugalmasan, az igényeknek megfelelően tudnak kezelni az állományt, illetve a közönség felmérése azt mutatja, hogy a könyvtárlátogatók száma nöhet, kezdeményezni kell egy könyvtári együttműködési megállapodást a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ és az Önkormányzat, valamint a fenntartásukban lévő, érintett intézmények között.

Hazánkban is előtérbe került az Európai Unióban már természetessé vált „életmosszig tartó tanulás” alapelve, és ennek megfelelően gyarapodtak a könyvtárban a felnőttképzéshez szükséges alapvető szakiródalmak. Az oktatás, önművelés támogatása a könyvtár alapvető feladatai közé tartozik, mind a gyermek és ifjúsági, mind a felnőtt korosztály tekintetében, legyen szó akár iskolarendszerű, iskolarendszeren kívüli, illetve önművelésen alapuló tanulásról, fejlesztésről. A könyvtár szervezői feladatokat is ellát a nemzeti és ezen túl az egyetemes kultúra maradvandó értékeinek ápolása céljából. Szervez rendezvényeket, irodalmi órákat, könyvtári foglalkozásokat, irodalmi-történelmi előadásokat, író-olvasó találkozókat. Fontos ezen tevékenység továbbbi igénykielegítő, színvonalas ellátása.

Szigetszentmiklós könyvtára az elsők között csatlakozott a könyvtári katalógust elektronizáló országos kezdeményezéshez, részt vett a központi adatbázis fejlesztésében. A Szikla elnevezésű program halozati kiegészítéssel biztosított az adatbázis naprakész feldolgozása mellett a könyvtárközi együttműködés és kölcsönzés, mellyel a helyi adottságokat, korlátokat túllépő szolgáltatás nyújtása lehetséges. A Városi Könyvtár eszmei alapja a tradicionális szokások megfelelő megőrzése, és a modern fejlesztés közötti érzékeny egyensúly megtartása a korszerű szolgáltatás biztosításának érdekében. A Könyvtárnak az oktatáson túlmutatva a város lakóinak igényeit kell kielégítenie. Ezt a feladatot szem előtt kell tartani az állománygyarapításnál. A szakkönyvek mellett nagy hangsúlyt kell fektetni a szórakoztató jellegű, és a szabadidő hasznos eltöltésére alkalmas művek beszerzésére. A könyvtár az audio vagy audiovizuális dokumentumok köréből feladathoz, célhoz kötöten gyűjti a DVD lemezeket, zenei CD-ket, Hangoskönyveket. Előző századunk kiemelkedő vívmánya az Internet, mely mára beépült az emberek életébe. A városiakok egy részének az internet hozzáférése korlátozott, de az igény jelentős, ezért szükséges internet hozzáférési lehetőséget biztosítani, melyet az intézmény a Felnőtt könyvtárban, illetve vezeték nélküli internet szolgáltatás igénybevételevel biztosít.

A Könyvtár szolgáltatásai közé tartozik a fénymásolás, melyet bárki igénybe vehet térítés

ellenében.
A Könyvtári dolgozók az állomány gondozása, fejlesztése, az olvasók szakmai tájékoztatása, az információgyűjtési szolgáltatás mellett a civil egyesületeknek segítséget nyújtanak főként adminisztratív feladataik (pl.: statisztikakészítés, pályázat) ellátásában.
A Könyvtáraknak országosan kiemelkedő feladata van a nyomtatott dokumentumok digitalizációjában, ezen az úton a jövőben a Városi Könyvtár és Közösségi Ház is el fog indulni, egyértelműen a Szigetszentmiklóshoz kapcsolható dokumentumok körében.

V.3. Kögyűjtemények, egyéb gyűjtemények

A kulturális örökséghez tartozó javak mlitunk és jelenünk megismerésének pótolhatatlan forrásai, a nemzeti és az egyetemes kulturális örökség egészének összetevői.

A gyűjtemények alapvető feladatai az értékek védelme, őrzése, gyűjtése, feldolgozása, bemutatása. E cél megvalósítását szolgálja a Helytörténeti Gyűjtemény és Adam Jenő Emlékház.

Az Intézményegység következő nagy feladata, hogy a Kossuth Lajos utcai református templommal együttműködésben egy új múzeumi teret alakítson ki. Az új egység révén lehetővé válna egy profilizált a Múzeum jelenlegi épületeiben, illetve új pályázati források válhatnak elérhetővé.

V.3/a Adam Jenő Emlékház

Szigetszentmiklós művelődéstörténetének országos hírű személyisége a Kossuth-díjas Adam Jenő zeneszerző, karmester, zenepedagógus, a Zeneművészeti Főiskola tanszékvezető tanára hagyatékából létrejött és 1979 óta szülőházában az Arpad utca 29. szám alatt működik az Adam Jenő Emlékház.

Az Emlékház feladatai és funkciói közé tartozik Adam Jenő szellemiségének ápolása, népszerűsítése, tárgyi és szellemi hagyatékának feltárása, gondozása, a gyűjtemény bemutatása, tartatvezetés, iskolai csoportok fogadása, rendhagyó zenetörténeti órák tartása, mely fontos ismeretbővítő, szerepet tölt be a város zenei életében, nevelésében. Az épület állagmegóvása érdekében folyamatos a felújítás, karbantartás, azonban az épület alapvető szerkezeti hibái miatt egy nagyobb beavatkozás szükséges lenne.

Adam Jenő Szigetszentmiklós Diszpoligára volt, aki azóta is a város leghíresebb személyisége. Célunk, hogy köztudott legyen, hogy a Nagyközségi Tanács megvásárolta és felújította a házat, ahol az örösi lehetőségű zenepedagógus született (Arpad utca 29.) Ő pedig, a dolgozószobájában minden berendezési tárgyat „(Blühner zongora, bútorok, képek, festmények, plakátok, hazai és külföldi újságok, cikkek, emléktárgyak kéziratok, vázlatok, emlékek és értéktárgyak sib.)” a településnek adományozta. Adományát az akkori vezetés elfogadta. A házat a zenepedagógus életében ünnepelesen Adam Jenő Emlékházzá nyilvánították, és 1979. október 5-én a nyilvánosság részére is megnyitották.

A városban elneveztek róla közterületet is, mely a Duna-parthoz vezet, ez az Adam Jenő sétány. Róla kapta nevét az egyik iskola is, valamint az iskola zenepedagógusai, kitűnő tanítványai munkásságát támogató alapítvány is. Onkormányzatunk szobrot is állított emlékenk, valamint a helyi temetőben álló síremléket gondozza a város. Mindezek okán méltan kijelenthető, hogy Szigetszentmiklós Adam Jenő városa. Ezt a szlogen-kifejezést használva a helyi és az országos, valamint a lehetőségek szerint a nemzetközi közudatba kívánjuk építeni azt, hogy „Szigetszentmiklós Adam Jenő városa”, mert erre a szigetszentmiklósiak büszkék lehetnek. További kulturális érték teremthető a városban azzal, hogy a szakemberek méltón gondozzák, a jelenleg itt élők megbecsülik és tovább gyarapítják a kiváló lehetőség hagyatékát.

V.3/b Helytörténeti Gyűjtemény

A Helytörténeti Gyűjtemény állománya több mint ötven éve gyarapszik. Jelenlegi helyén, az Arpad utca 34. szám alatt 1986 óta működik. Az itt található anyag a város múltját, fényképeken, tárgyi emlékeken keresztül mutatja be, betekintést adva a település régi falusi életébe. A hagyományok ápolása, „gyökereink” megőrzése nagyon fontos az egész intézmény tevékenységében. A

történelem tantárgy tanítása nagymértékű változáson ment át, ma minden magára vala amit is adó közösség hangsúlyt fektet arra, hogy az ifjabb generáció megismerje a múltat. Jobb helyszín aligha található erre a célra, mint a Helytörténeti Gyűjtemény.

Az Árpád utcában lévő múzeumi épület 1920-as építésű a régi szigetiszentmiklósi falusi építkezést tükrözi.

Az épület állagmegóvása érdekében folyamatos a felújítás, karbantartás.

A gyűjteményben kettő főfoglalkozású munkatárs dolgozik.

V. 3./c Csepel Autó Gyártásmúzeum

A Csepel Autógyár 1949-ben kezdte meg működését a település akkori határában. A gyár léte, működése nagy mértékben rányomta bélyegét a település életének alakulására, továbbá a gyár fő termékei az egész országban ismertek. A Csepel Autógyár helyén működő ATI-Szövet Ipari Park ezért a nagy múltú Csepel Autógyár emlékére egy múzeum kiállítását hozott létre 2009-ben. A múzeum működését, szakmai irányítását 2015 óta a Városi Könyvtár és Közösségi Ház végzi.

A Helytörténeti Gyűjtemény feladatai, munkájának irányvonala:

Kögyűjteményi feladat ellátás:

Helytörténeti kutatómunka végzése.

A meglévő anyagok regisztrálása, leltározása, karbantartása.

Javaslattevel helytörténeti anyagok restaurálására.

Szigetiszentmiklós város történetéhez fűződő emlékananyag gyűjtése, feldolgozása, rendszerezése, szükség szerinti bemutatása.

A közösségi emlékezet gazdagítása, a kulturális élet eseményeiről készült dokumentumok gyűjtése, őrzése, közzismertté tétel.

A város helytörténete iránt érdeklődők kutatási, tájékozdási igényeinek kielégítése, segítése.

Helytörténeti oktatáshoz a városi intézményeknek ismeretök, tájékoztatók készítése.

A helyi nyilvánosság lehetővé teszi az érdeklődő lakosság tájékoztatása a város múltjáról, híres embereiről, a történelmi és egyéb érdekfűző eseményekről.

Szükség és igény szerint kiállítás rendezése, illetve társadalmi szervezetek, intézmények által rendezendő kiállítások anyagokkal való segítése.

Helytörténeti rendezvények, történelmi estek, vetélkedők szervezése.

Az 1961. december 13. óta működő Honismereti Szakkör és a Szabacsi Honismereti Egyesület foglalkozásaihoz helyszín biztosítása.

A Települési Ertéktár gondozása, folyamatos fejlesztése.

V. 4. Kétkő Szabadidő Park

A park a város egyetlen nagy kiterjedésű szabadidő parkja, amely egész évben szabadidő sportolási, szórakozási lehetőséget biztosít a lakosság számára.

A parkban megtalálható játszótér, futó-, kosárlabda-, futball-, kézilabdapálya, szabadidő „konditerem” egyaránt.

Környezeti adottságai révén alkalmas nagyszabású, sok látogatót vonzó szabadidő rendezvények szervezésére.

A park zöld növényzetének frissítése folyamatos feladat.

A szabadidő rendezvények megartásához szükséges kiszolgáló helyiségek (öltözők, mosdók) jelenleg nehezen látják el feladatukat; bővítés, korszerűsítés szükséges.

A későbbi hasznosításnál is figyelemmel kell lenni arra, hogy ez a város egyetlen szabadidő kulturális rendezvények megartására alkalmas területe.

V.5. Nádasdy Mozi és Filmszínház

A Nádasdy család tulajdonában lévő filmszínház az önkormányzattal kötött Megbízási szerződés keretei között biztosítja, hogy az épület sokszínű kulturális programnak adjon helyet. A település nevelési – oktatási intézményei, kulturális szervezetei kedvezményesen vehetik igénybe a

filmszínház szolgáltatásait. Evente több alkalommal tarthatnak itt színházi előadást a város intézményei, valamint itt kerülhetnek megrendezésre az önkormányzat, illetve a Városi Könyvtár és Községi Ház által szervezett rendezvények.

Mivel ez a helyiség háromszáz fő befogadására alkalmas, hosszabb távon is célszerű az együttműködés fenntartása.

VI. A kulturaközvetítést segítő szervezetek

Az önkormányzat egyes közművelődési feladatainak ellátásában együttműködik a város nemzeti és önkormányzati önkormányzataival, a város köznevelési intézményeivel, egyéb közművelődési feladatokat is ellátó helyi társadalmi és civil szervezetekkel, alapítványokkal, kulturális tevékenységet is végző gazdasági társaságokkal és magánszemélyekkel, a település nem önkormányzati fenntartású közművelődési intézményeivel, hasonló szakfeladatot ellátó országos szervezetekkel.

Megvalósítandó feladat az önkormányzattól függetlenül létrejövő és működő képviselői, érdekvérvényesítő és összehangoló fórum a Közművelődési Tanács létrehozásának elősegítése, és az önkormányzattal való kapcsolatainak szabályozása. Ehhez az 1997. évi CLX. törvény 83. § (8) bekezdését kell figyelembe venni.

VI.1. Az Önkormányzat

A köznevelési, kulturális és Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága

Szigetszentmiklós Város Önkormányzata Köznevelési, Kulturális és Társadalmi Kapcsolatok Bizottságának működési szabályait a Képviselő-testület Szigetszentmiklós Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló rendelete, a bizottsági feladatokról és az átruházott hatáskörök jegyzékét pedig a 19/2019. (XI.5.) Önkormányzati rendelet 24-30. §-a tartalmazza. A bizottság elvégzi a közművelődési területtel kapcsolatos feladatokat, előterjesztéseket készít elő. Biztosítja a közművelődési ágazaton belüli koordinációs tevékenységeket. Kapcsolatot tartanak fenn a szakmai referensekkel, a polgármesteri vezetéssel, továbbá az önkormányzati fenntartású közművelődési intézményekkel, az egyéb helyi feladatellátókkal.

A hozzájuk tartozó valamennyi szakterületi téma előterjesztését a bizottság közösen készíti elő és tárgyalja meg.

A bizottság évente legalább 6 alkalommal, valamint szükség szerint ülésezik. Elnökét és tagjait a képviselő-testület választja.

A bizottság ülésein, a tagokon kívül tanácskozási joggal részt vehet: a polgármester, a feladatkör szerint illetékes alpolgármester, a jegyző, a nem bizottsági tag képviselők, továbbá akít a bizottság elnöke indokoltnak tart.

A bizottságot a képviselő-testület saját ágazati döntéseinek előkészítésére, illetve a döntés végrehajtásának szervezésére és ellenőrzésére, mint allandó bizottságot hozta létre. Ellátják a képviselő-testület által átruházott egyes hatásköröket. Döntenek a hatáskörükbe utalt ügyekben. Evente egyszer beszámolnak a képviselő-testületnek az átruházott hatáskörök ellátásáról. A bizottság működéséhez a költségvetési rendelethez a költségvetés meghatározott költségkerettel rendelkezik, melynek felhasználásáról határozattal dönt.

A Polgármesteri Hivatal közművelődési tevékenysége

A polgármester, az alpolgármesterek és az önkormányzati képviselők egy-egy rendezvényi kapcsolataikkal, közéleti szerepvállalásaikkal igyekeznek segíteni.

A hivatal a város közművelődési feladatainak koordinálásáról a polgármester, a szakbizottság elnöke és a jegyzői útmutatás alapján köznevelési és kulturális ügyintéző által gondoskodik.

A szakmai szervezőmunkát a Hivatal irányításával a Városi Könyvtár és Községi Ház végzi, valamint kisebb mértékben és különböző feladatmegosztásban a város civil szervezetei,

nemzetiségi önkormányzatai, az itt működő egyházak és az egyéb közgyűjteményi-, nevelési-

Köznevelődési területen adományozható városi díjak
Az önkormányzat a település köznevelődésben kiemelkedő munkát végző szakemberek munkásságának elismerését a Somogyvári Gyula Díj adományozásával fejezi ki.

A jövőben az önkormányzat figyelmet kíván fordítani – az arra érdemes köznevelődési szakemberek esetében – az állami kitüntésekre történő feltérjesztések kezdeményezésére is. Adam Jenő-díj, mint zenei díj beemlése a városi díjak közé része annak a célnak, amelynek szlogenje Adam Jenő városa.

VI.2. Nemzetiségi Önkormányzatok

A településen négy nemzetiségi Önkormányzat működik:

Bolgar Nemzetiségi Önkormányzat, Német Nemzetiségi Önkormányzat, Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Román Nemzetiségi Önkormányzat.

Tevékenységük elsősorban kulturális és oktatási jellegű. Nemzetiségi esteket, találkozót, nyári táborokat, vetélkedőket szerveznek. Részt vesznek a város ünnepségein színesítve a fölklör estek műsorát.

A nemzetiségi Önkormányzatok a rendezvényeiket a Városi Könyvtár és Közösségi Házban, a város iskoláiban, szórakozóhelyein tartják. Az együttműködés további szeléstése a város sokszínűségét erősíti a Bolgar Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola.

2020/2021. tanévtől a Szigetszentmiklósi Tankerületi Központ a Bolgar Országos Önkormányzat számára hozzájárult a Bolgar Nyelvtanító Nemzetiségi Iskola telephelyének létesítéséhez. Ezzel a Batthyány Kázmér Gimnáziumban magyarországi bolgar oktatás megkezdődött. Az iskola a magyar oktatási rendszer része. Saját, külön a maga céljaira írt és kiadott tankönyvekkel rendelkezik. Kereteiben bolgar nyelvet, iródművet, iródművet és népiismeretet oktatnak. Diákjai aktívan részt vesznek a közösség életében, számos és változatos megnyilvánulási lehetőséget kapnak, és nemzetközi versenyek sorába kapcsolódhatnak be. Erre segítik tehetségük bolgar nyelvből, melyet a magyar állam hivatalosan elismer. A bolgar iskola és a magyarországi bolgar családok közös ambíciója, hogy a közösség gyermekei felismerjék bolgar gyökereiket és megőrizze kulturális hovatartozásukat.

VI.3. Nevelési-oktatási intézmények

A Szigetszentmiklóson működő alap- és középiskolák oktatási intézmények a környező településekre is kihatással vannak.

Hat önkormányzati óvoda nyolc helyszínen működik. Az óvodák programjaik során a gyermekek sokirányú személységfejlesztést, szocializációjuk megvalósítását végzik, legfőbb céljuk az iskolaérettség előérésének a biztosítása. Mindezek megvalósításában fontos szerepet játszanak az egyes óvodákban megvalósított kulturális programok, valamint részvételük a különböző városi rendezvényeken, és a számukra szervezett gyermekszínházi előadásokon. Az ellátást színesíti 4 magánintézmény is, valamint a Szigetszentmiklósi Konduktív Óvoda, Altalanos Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény érdekvédelmi rendezvényei.

A városban négy általános iskola működik. A Szigetszentmiklósi Adam Jenő Általanos Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, a Szigetszentmiklósi Biro Lajos Általanos Iskola, Szigetszentmiklósi József Ártilla Általanos Iskola, Kardos István Általanos Iskola Gimnázium és Szakgimnázium rendezvényeikkel nagyban hozzájárulnak a város művelődési életének színesítéséhez. Programjaik egy részét saját intézményeiken belül szervezik. Nagyobb rendezvények általában az iskolák névadóihoz kapcsolódnak. Rendszeresen részt vesznek a városi ünnepségeken, ahol műsorral szerepelnek.

A városi rendezvények állandó szereplői a Szigetszentmiklósi Adam Jenő Általanos Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola zeneiskolák növendékei.

magániskola: Sziget Suli Általanos Iskola (2020-ban alapított)

A városban három (Erdi SZC Csonka János Műszaki Technikum) középfokei oktatási intézmény működik. A Szigetszentmiklósi Bathány Kazmér Gimnázium 4 és 8 évfolyamos gimnáziumi osztályokkal működik, a 12 – 18 éves gyermekek kultúrdiplomácai tevékenységet is folytatnak külföldi családoknál, hiszen az iskola szoros kapcsolatot tart fenn 12 különböző nemzetiségű partneriskolával. Jelentős programjaik a Bathány Kazmér Tudományos Napok rendezvénysorozat. Kardos István Általános Iskola, Gimnázium szintén jelentős szerepet tölt be a város életében. A diákok számára számos külföldi csere-tábor lehetőséget biztosítanak, melyhez a város önkormányzata anyagilag is hozzájárul. Az Erdi SC Csonka János Műszaki Technikum műszaki és informatikai oktatást biztosít a szakmát tanulók számára. A szakmai tudásukra és nagy múltú tapasztalataikra alapozva rendezi meg a város a jövő-kép szakmaválasztó bört.

Az iskolák tanulóinak rendszeresen részt vesznek a város által szervezett programokban. A városban működő iskolák fenntartása és működtetése 2013. január 1-jétől állami feladat lett. A Szigetszentmiklósi Tankerületi Központtal kötött vagyonszerzési szerződésben szerepel, hogy az iskolák a szabadidős tevékenységeket az Önkormányzat tulajdonában lévő iskolaépületekben szervezhetik. Ugyanakkor a város civil és sportszervezetei, valamint a köznevelődési intézmény is igénybe vehetik az iskolák terméit, eszközeit.

Önkormányzatunk kiemelten támogatja a jó eredményű tanulókat és a szociálisan rászoruló felsőoktatási hallgatókat. 2022. évben támogatást nyújtott a legszorgalmasabb osztálynak, amely indult a Javits egy jegyet! című pályázaton, ezzel elérte a Kamasszbarát Önkormányzat címet.

VI. 4. Civil szervezetek

Szigetszentmiklós Város Erkölcstől és anyagiilag támogatja az önszerveződő civil szervezetek, egyesületek, klubok, alapítványok, társadalmi és egyházi mozgalmak által végzett kulturális tevékenységeket, melynek keretét a Civil Központ részletezi. Itt mégis fontos szólni pár mondatot, hiszen a civil szféra kulturális tevékenységéhez az Önkormányzat intézményi háttérrel is biztosít támogatást.

A Városi Könyvtár és Közösségi Ház befogadó, kezdeményező, működtető, szolgáló, szolgáltató szerepét fogva ösztönzi, kezdeményezi a lakosság civil szerveződését (körök, klubok). Lehetővé teszi a biztosi értékek bemutatására (ifjúsági rendezvények), társas kapcsolatokhoz, szabad művelődési formákhoz, közös szórakozási lehetőségekhez biztosít teret (kézműves foglalkozások, játszóház, nyugdíjasok klubja, koncertek, zenés-táncos rendezvények). Lehetővé teszi az művelődési, közterdek, közhasznú közösségek, csoportok alakulását, működtetését. Az intézményi technikai eszközeivel segíti a civilek rendezvényeinek lebonyolítását.

Ezen túlmenően a Városi Galériának és a Helytörténeti Gyűjteménynek szakmai, együttműködő kapcsolata van az adott területeken működő civil társaságokkal.

VI. 5. Egyházak

A városra jellemző a vallási sokszínűség. Megtalálhatók a településen református, római katolikus, baptista, görög katolikus, szabad keresztény, evangélikus és más vallási felekezetek hívei is. Templomok, épületek kulturális célú rendezvényeknek, kiállításoknak, koncerteknek, hangversenyeknek, kórusbemutatóknak adnak otthont.

Az egyházak missziós célja, hogy szolgáltatók a városban lakókat, ráirányítva figyelmüket az anyagi világon túlmutató magasabb célokra, az erkölcsi értékekre, a lelki élet, a hit jelentőségére, melyhez felhasználják a köznevelődés – e koncepcióban megfogalmazott – lehetőségeit és eszközeit is. Ebben a törekvésükben segítségükre vannak azok az évezredek, iródalom, zene, képzőművészet, amelyek alkalmasságok arra, hogy az ember szellemét építsék. Ezzel a tevékenységgel a város köznevelődésének szerves részévé válnak. A református és a görög katolikus egyházak részére városunk területét adott övodáépítési céljából, ezzel is erősíteni kívánja a hívő emberek gyermekei számára a felekezeti nevelés lehetőségét.

A város lakossága a Kisváros című önkormányzati újságból, az önkormányzat honlapjáról: www.szigezszenmiklos.hu, a város hivatalos facebook oldaláról, a közösségi ház internetes oldalairól, műsorfűzetéből tájékozódhat a rendezvényekről, kulturális eseményekről. A lakosság legszelésebb rétegéhez a Kisváros újság jut el, mely havonta színes kivitelben jelenik meg. A lap áttekinthetően és közérthetően tájékoztatja az olvasókat a helyi hírekről. Átfogó riportokat jelenít meg oktatási-nevelési és köznevelődési intézmények életéről.

A média a város kulturális életének alakításában szerepet vállal. A mai mediatisált világban ezen szerepek felértékelődtek. Feladatuk a hiteles, naprakész, többoldaltú tájékoztatás mind a politikai, társadalmi élet eseményeiről, tervekről, elképzelésekről, mind a kulturális eseményekről, programokról. Ezeket a célokat szolgálja, illetve szolgálhatja a városi televízió, a rádió, az újság, a város, az intézmények és a kulturális szervezetek, csoportok, vállalkozások papíralapú és internetes megjelenései.

VI. 7. Városi média

Az Út bejárása lehetőséget ad arra, hogy szakítsunk mindennapjaink nehézségeivel, feleadjuk el a hétköznapi problémáit, kicsit távolabbról szemléljük saját életünket, és kerüljünk közelebb ahhoz, amit keresünk. A Magyar Zarándokút szigezszenmiklosi szálláshelye az önkormányzati üdülőben van, ahol a nyitvatartási időben fogadják a zarándokokat. A településen jól láthatóan helyezték el a zarándokút jelzéseit, amelyek egyben hirdetik e nemes célhoz a város támogatását.

Az önkormányzat tagja Magyar Zarándokút Önkormányzati Társulás azzal a fő céllal alakult, hogy a Spanyolországi El Camino-hoz hasonló, hálózati jelleggel működő Esztergomtól Máriagyűd-ig tartó, mintegy 420 kilométer hosszú Magyar Zarándokút Magyarországon példátlan ez az összefogás. Az alapító önkormányzatok 5 megyéből és a fővárosból érkeztek. Ilyen hosszán elnyúló területi kiterjedésű közös fejlesztési cél érdekében eddig még nem társultak települések hazánkban.

VI. 7. Város kapcsolatai

Szigezszenmikloson működő iskolák közül szinte mindnek, és az egyesületek közül többnek is van nemzetközi kapcsolata Európa szerte (Magyar - Fimn Barátok - Erdély Barátok - Erdély Barát Kör). A kapcsolatok révén számos nemzetközi esemény, találkozó, konferencia, cserélátogatás, oktatási program, továbbá énekari-, táncsopori csere utak, képzőművészeti alkotótáborok, színházi előadások valósultak meg az elmúlt években. Fontos szerepe van az intézmények, és a kapcsolatokhoz csatlakozó lakosság szempontjából e speciális lehetőségeket magába hordozó kitekintésnek, mely hozzájárul az egyének és csoportok fejlődéshez.

Szigezszenmiklos Város Önkormányzata egyre több országos, illetve regionális szervezeteknek, munkacsoportoknak, bizottságoknak a munkájába kapcsolódik be és képviseli azokban a település érdekeit.

Horvátország – Sveti Martin na Muri
Bulgária - Gorna Orjahovica
Észak-Macedonia - Kochani
Németország - Steinheim
Lengyelország – Busko Zdrój
Románia - Erdély - Gyergyószentmiklós
Finnország - Oulu összevont város – (Haukipudas)

Szigezszenmiklos Város Önkormányzata több hivatalos testvér-települési kapcsolattal rendelkezik.

lehetőséget hordozza magában. Segít megismerni egymás szokásait, kultúráját.

egyúttáshoz az embereket, művelődési és gazdasági hasznot hozhat, többféle együttműködés

A testvérvárosi kapcsolatok alakítása, ápolása városvezetési és társadalmi szinten közelebb viszi

VI. 6. Nemzetközi kapcsolatok

Az Önkormányzat a Lakihegy Rádiótól és a Duna Média Televíziótól műsordót vásárol, hogy a lakosság széleskörűen tájékozódjon a város életéről és betekintést nyerjen az Önkormányzat munkájába. A Lakihegy Rádió és DMTV naprakész információ átadást, gyors tájékoztatási lehetőséget biztosít. A város hivatalos facebook oldal is működött, amely a lakossági igények kiszolgálására jött létre. Gyors, lenyegre törő, rövid információk szinte óránként tájékoztatják az érdeklődőket a településen történtekről. A jövőben a városi intézmények és a médiák közötti kapcsolat erősítése kiemelkedő feladat, a hiteles információáramlás érdekében.

VI. 8. Kulturális vállalkozások

Az önkormányzati fenntartású intézmények és közhasznú szervezetek mellett fontosak azon vállalkozások, melyek különböző rendezvények és kulturális programok szervezésével és megvalósításával jól kiegészítik a város kulturális kínálatát. Tevékenységük elsődlegesen profitorientált. Jelenlétükkel, mint esetleges potenciális partnerekkel számolni kell. Szigetszentmiklóson jelennek meg kulturális vállalkozások a film- és táncművészet mellett egyéb szabadidős, szórakoztató területen is.

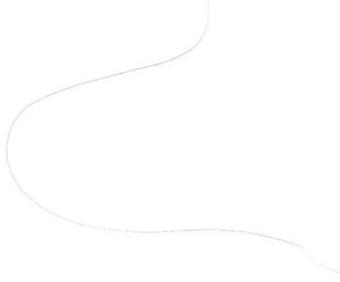
VII. A finanszírozás alapelvei

A városi köznevelődési tevékenységek forrását az önkormányzat a jövőben is a saját költségvetéséből biztosított éves támogatásokból, az önkormányzati fenntartású Városi Könyvtár és Községi Ház bevételeiből, valamint az éves normatív állami támogatásból kívánja biztosítani. Ezen kívül továbbra is élni szeretne a központi költségvetésből elnyerhető érdekeltségővelő-, illetve egyéb más (országos, regionális) pályázati lehetőségekkel. Szigetszentmiklós Önkormányzata az elkövetkező években is tervezi helyi kulturális-köznevelődési célú pályázatok kiterjesztését (kulturális alap, önszerveződő közösségeket támogató alap) illetve cél támogatások formájában is finanszírozni kívánja a köznevelődési és oktatási intézményeit, a település egyházi és civil szervezeteit, a helyi alkotók, feladatellátók színvonalas művészeti tevékenységét. Ezen felül részben a bizottságok költségvetésében, részben pedig a köznevelődési intézmény költségvetésében forrást biztosít a kiemelt önkormányzati rendezvények lebonyolításához és a testvérvárosi kulturális kapcsolatok ápolásához. Az önkormányzat a központi költségvetési forrásból – a köznevelődési feladatok támogatására – biztosítandó pályázatokhoz a pályázat elnyeréséhez szükséges önrészt a mindenkori éves költségvetési rendelethez határozza meg. A keretösszeg felhasználásának feltevéleit köznevelési, kulturális és Társadalmi Kapcsolatok Bizottság állapítja meg.

VIII. Rövid- és hosszú távú köznevelődési célok

1. A Városi Könyvtár és Községi Ház belső terének funkcionális felújítása. Az eszközpark és a technikai eszközök modernizálása.
2. Községi, köznevelődési funkciójú terek kialakítása a különböző városrészekben:
  1. Lakihegy, 2. Bucka, 3. Felsőtag.
3. Szigetszentmiklós Ádám Jenő városa – kifejezés felvétele a város kommunikációjába, ezzel együtt ifjúsági programok, kiállítások és fesztiválok szervezése, különös tekintettel az Ádám Jenő nevével fémjelzett zenei örökségre, a kulturális turizmus fejlesztésére
4. Ádám Jenő-díj, mint zenei díj beemlése a városi díjak közé
5. A könyvtár állományának és területének fejlesztése
6. Pályázati rendszer modernizálása a város kulturális, valamint sport-életét fejleszteni kívánó civil kezdeményezések támogatására.

Jelen koncepció alapján a Városi Könyvtár és Községi Ház, mint önkormányzati köznevelődési intézmény működéséhez évente munkaterv készül, melynek tartalmát szakmai

IX. Összefoglaló

A jövőbeni tevékenység alapmondolata: a Város Önkormányzata hiszi és vallja, hogy egy városi önkormányzat nem csak intézményfenntartó, hanem szolgáltató, fejlesztő szerepet is betölt a területen élő polgárok boldogulását elősegítve, olyan értékrend kialakítása, létrehozása, ahol harmonikusan ötvöződik egymással a kulturális hagyomány, a gazdaság, a humanizmus és a modernizáció.

A város közművelődése a város kulturális fejlődésével, új igények megjelenésével, azok megvalósítási lehetőségeivel és szolgáltatásainak fejlődésével állandó változásban van. A koncepcióban felsorolt általános célkitűzéseket és feladatokat az önkormányzat a Képviseleti-testület döntései alapján a Köznevelési, Kulturális és Társadalmi Kapcsolatok Bizottság közreműködésével, a polgármesteri hivatal, valamint a városi közművelődési intézmény szakembereinek részvételével valósítja meg.

A Képviseleti-testület megbízásából a közművelődési koncepciót az illetékes bizottság két évente áttekinti, felülvizsgálja.

Jelen koncepció elfogadásával a 2012. 12. 15-én kelt koncepció hatályát veszti.

Szigetszentmiklós, 2022. július 5.

sz
nagy

Kivonat

04/2245

Készült a Képviselő-testület 2022. július 4-i nyílt ülésének jegyzőkönyvéből.

Tárgy: Javaslat Szigetszentmiklós Város Közművelődési koncepciójának elfogadására

A Képviselő-testület - 12 igen szavazattal, 1 tartózkodás mellett - az alábbi határozatot hozta:

204/2022. (VII. 4.) sz. Önkormányzati Határozat

Szigetszentmiklós Város Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a) elfogadja Szigetszentmiklós Város 2022. évi Közművelődési Koncepcióját a határozat melléklete szerinti tartalommal.
b) felkéri a Polgármestert, hogy írja alá a koncepció legitimációs záradékát.

Felelős: Nagy János

Határidő: 2022. 07. 31.

Végrehajtásért Hatósági Osztály

felelős:

Kivonattól értesül: Gyöörökné Pálcsék Orsolya

dr. Szilágyi Anita
jegyző

A kivonat hiteles:

Szigetszentmiklós, 2022. július 4.
Pásztor Viktória
jegyzőkönyvvezető

Nagy János s.k.
polgármester

Szigetszentmiklósi Polgármesteri Hivatal	
2.	
Erkezett: 2022 JUL 15.	Megkezdett:
Szám: SZSZMPH/ 04/2245-10	Ügyméző: G.B.